

تأثیر کارگاه اصول آموزش بالینی بر رفتارهای مؤثر در آموزش بالینی مربیان پرستاری و مامایی

مرضیه معطری*، مهین مقدسی، مسعود موسوی نسب، اصغر رضویه

چکیده

مقدمه: در فرایند تحصیلی، ارتقا و پایش رفتارهای آموزشی بالینی مدرسان ضرورت دارد. هدف این پژوهش تعیین تأثیر شرکت مربیان در یک کارگاه آموزشی سه روزه درباره آموزش و ارزشیابی بالینی بر بکارگیری رفتارهای مؤثر در آموزش بالینی مربیان دانشکده پرستاری و مامایی شهر شیراز بود.

روش‌ها: در این پژوهش شبه تجربی با طرح دو گروهی فقط پس‌آزمون، کلیه مربیانی (۳۹ نفر) که حداقل به مدت چهار ماه آموزش بالینی دانشجویان را بر عهده داشتند، انتخاب و بطور تصادفی در دو گروه تجربی (۱۹ نفر) و شاهد (۲۰ نفر) تقسیم گردیدند. سپس گروه تجربی در یک کارگاه آموزشی شرکت کرد. دو ماه بعد، تمامی دانشجویانی که تحت نظارت مربیان دو گروه به کسب تجربیات بالینی پرداخته بودند، با یک پرسشنامه پایا و روا حاوی ۲۱ گزینه رفتار مؤثر در آموزش بالینی، مربیان خود را در مورد ارزیابی قرار دادند. میانگین نمرات هر یک از رفتارها در دو گروه با آزمون t مستقل به کمک نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین کل امتیاز داده شده به گروه تجربی نسبت به گروه شاهد بطور معنی‌داری بیشتر بود. علاوه بر این، مربیان گروه تجربی در ۶ رفتار آموزشی هدایت کنفرانس‌های بالینی به نحو مؤثر، ارائه بازخورد مثبت و تشویق، تشویق دانشجویان به تفکر، تجزیه و تحلیل و انتقاد منطقی، داشتن انعطاف‌پذیری، تسهیل خود ارزشیابی دانشجویان و پرسیدن سؤالات تفکربرانگیز، نسبت به گروه شاهد تفاوت معنی‌داری داشتند ولی در ۱۵ رفتار آموزشی دیگر تفاوت دو گروه معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: شرکت مربیان در کارگاه آموزش بالینی موجب بکارگیری اصول آموزشی توسط آنان گردید و تأثیر مثبتی بر رفتارهای مؤثر آموزش بالینی داشت. مدیران و برنامه‌ریزان باید موقعیت‌های مناسبی را برای تسهیل بکارگیری دانش و مهارت‌های آموزش بالینی مربیان فراهم کنند.

واژه‌های کلیدی: آموزش بالینی، رفتارهای مؤثر، مربی، دانشجو، پرستاری و مامایی، کارگاه.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۵؛ ۶(۲): ۹۷ تا ۱۰۶.

مقدمه

ارائه‌کنندگان خدمات مراقبتی، برای ایفای نقش گسترده خود در جامعه، نیازمند دریافت آموزش مؤثری هستند که آنان را برای پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه توانمند سازد. اگر چه فرایند یادگیری تحت تأثیر عوامل مختلفی می‌باشد، اما شاید بتوان گفت که مدرسین این حرفه‌ها در محدوده فعالیت‌های آموزشی خود قادرند بسیاری از این عوامل را شناسایی، تقویت و کنترل نمایند. مدرسین، به

* آدرس مکاتبه: دکتر مرضیه معطری (استادیار)، گروه آموزش پرستاری،

دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، دانشگاه علوم پزشکی

فارس، میدان نمازی، شیراز. E-mail: moattarm@sums.ac.ir

مهین مقدسی، مربی دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) و

مسعود موسوی نسب، استاد گروه روان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی فارس

و اصغر رضویه، استاد دانشکده علوم تربیتی دانشگاه شیراز.

این مقاله در تاریخ ۸۴/۱۱/۲ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۵/۴/۴ اصلاح

شده و در تاریخ ۸۵/۵/۱۸ پذیرش گردیده است.